



Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 07-12-2018
Enhed: SUNDOK
Sagsbeh.: DEPSGC
Sagsnr.: 1808980
Dok. nr.: 747073

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 24.10.2018 stillet følgende spørgsmål nr. 60 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Martin Lidegaard (RV).

Spørgsmål nr. 60:

”En række kommuner giver udtryk for kraftigt stigende udgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet. Vil ministeren på den baggrund på kommune-niveau redegøre for den forventede udgiftsudvikling fra 2017 til 2018 og fra 2018 til 2019? I det omfang at der måtte være store forskelle i udgiftsudviklingen på kommuneniveau, kan ministeren så redegøre for årsager til, at udgiftsstigningerne er forskellige? Og kan der konstateres en form for systematik i udviklingen? ”

Svar:

Enhver sygehusindlæggelse, der kunne være forebygget, er én for mange. I dag sker det for ofte, at ældre borgere bliver indlagt med fx blærebetændelse, væskemangel og andre lidelser, som kunne være fanget i opløbet, og dermed kunne have forebygget en sygehusindlæggelse.

En differentiering af den kommunal medfinansiering var et konkret ønske fra KL, jf. KL-udspillet ”Sammen om sundhed” fra 2015. Efter et udvalgsarbejde med inddragelse af DR og KL, blev den kommunale medfinansiering (KMF) aldersdifferentieret fra 2018 og frem, så betalingen varierer og afspejler de kommunale muligheder for forebyggelse der, hvor de i forvejen har kontakt og fokus via sundheds- og hjemmepleje.

Teknisk gennemgang af den kommunale medfinansiering for kommunerne

I de årlige økonomiaftaler fastsættes det forudsatte kommunale udgiftsniveau til KMF for det pågældende tilskudsår, som beregnes ud fra den forudsatte aktivitet i regionerne.

Kommunerne modtager finansiering for det forudsatte kommunale udgiftsniveau til KMF fra staten via det kommunale bloktilskud. Finansieringen indgår ikke i det kommunale udgiftsloft for de samlede serviceudgifter.

I den kommunale budgetlægning for det pågældende aftaleår kan en kommune budgettere med det forudsatte kommunale udgiftsniveau til KMF (fordelt på kommune-niveau på baggrund af aktivitetsfordelingen to år før aftaleåret) eller budgettere over/under niveauet. Det skyldes, at kommunerne i forbindelse med budgetlægningen også tager stilling til, hvilken udvikling kommunen selv forventer pba. kommunens kendskab til egne borgere og tilbud.

Det forudsatte kommunale udgiftsniveau til KMF fastsættes ud fra principperne om at være det bedst mulige skøn for de faktisk kommunale udgifter til KMF. Når året er omme kan det derfor vise sig, at de faktiske udgifter ikke stemmer overens med det forudsatte niveau for kommunerne under ét inden for hver af de 5 regioner. I det tilfælde, hvor:

- den faktiske betaling til KMF for kommunerne under ét i en region er *højere* end det forudsatte niveau fra økonomiaftalen, så tilbagebetales "merbeløb" til kommunerne i året efter regnskabsåret. Tilbagebetalingen fordeles til kommunerne i den pågældende region i forhold til den enkelte kommunes andel af regionens befolkningstal, jf. § 14 a, stk. 3, i bekendtgørelse af lov om regionernes finansiering.
- den faktiske betaling til KMF for kommunerne under ét i en region er *lavere* end det forudsatte niveau fra økonomiaftalen, foretager staten en yderligere opkrævning af det "manglende" beløb (forskellen ml. det faktiske og forudsatte kommunale udgiftsniveau til KMF) i året efter regnskabsåret, jf. § 14 a, stk. 4, i bekendtgørelse af lov om regionernes finansiering.

Det vil altså sige, at det forudsatte kommunale udgiftsniveau til KMF fra økonomiaftalen udgør det maksimale udgiftsniveau, som kommunerne under ét i en region kan have. For betalingen ud over niveauet, vil kommunerne modtage en kompensation.

Samtidig udgør det forudsatte kommunale udgiftsniveau til KMF fra økonomiaftalen også det mindste udgiftsniveau, som kommunerne under ét i en region kan have. For "manglende" betaling fra kommunerne op til det forudsatte KMF-niveau medfører dette en yderligere opkrævning fra staten.

For at eksemplificere ovenstående vises i tabel 1 de forudsatte kommunale udgiftsniveauer og faktiske udgifter til KMF (årsopgørelse) fordelt på kommuneniveau for 2017 og 2018 udarbejdet af Sundhedsdatastyrelsen. Ligeledes vises de kommunale budgetter for KMF på kommuneniveau for 2017 og 2018 fra Danmarks Statistik.

Som det fremgår af tabel 1, så har det forudsatte kommunale udgiftsniveau for kommunerne under ét for 2018 været ca. 22.437 mio.kr., dvs. ca. 1,7 mia.kr. højere end det forudsatte niveau (og de faktiske udgifter) i 2017. Kommunerne er hertil sikret fuld finansiering via bloktilskuddet for et forudsat niveau på godt 22,4 mia.kr. i 2018.

I 2018 har kommunerne under ét budgetteret med samlede udgifter til KMF på knap 22.256 mio. kr., altså ca. 0,2 mia. kr. under det forudsatte niveau i 2018. Af tabellen fremgår det, at det dækker over, at der er kommuner, der har budgetteret helt op til 16 pct. under det forudsatte niveau, og at der er kommuner, der har budgetteret op til 7 pct. over det forudsatte niveau.

I 2017 budgetterede kommunerne med samlede udgifter til KMF på 21,373 mio.kr., hvilket var ca. 0,7 mia. kr. over det forudsatte niveau i 2017.

Tabel 1. Forudsat niveau for kommunernes udgifter til KMF, budgettal og faktiske udgifter til KMF fordelt på kommuner, 2017-2018									
Mio. kr. , pl-2019	Forudsat niveau*	2017				2018			
		Budget	Faktiske udgifter til KMF (årsopgørelse)	Heraf yderligere opkrævning fra kommuner til staten	Ændring ml. forudsatte niveau for KMF og budget	Ændring ml. forudsatte niveau for KMF og faktiske udgifter til KMF	Forudsat niveau*	Budget	Ændring ml. forudsatte niveau for KMF og budget
Hele landet	20.704	21.373	20.710	652	3%	0%	22.437	22.256	-1%
Region Hovedstaden									
København	1.982	2.158	2.008	126	9%	1%	2.002	2.042	2%
Frederiksberg	396	408	387	22	3%	-2%	441	433	-2%
Ballerup	206	218	205	10	6%	-1%	219	213	-3%
Brøndby	151	158	149	7	5%	-2%	161	161	0%
Dragør	55	56	54	3	0%	-2%	66	64	-2%
Gentofte	266	270	270	16	1%	1%	297	297	0%
Gladsaxe	261	273	259	14	5%	-1%	270	274	1%
Glostrup	94	98	95	5	3%	1%	106	103	-3%
Herlev	120	123	117	6	3%	-2%	121	119	-2%
Albertslund	111	116	113	6	4%	2%	118	118	0%
Hvidovre	213	218	211	11	2%	-1%	230	230	0%
Høje-Taastrup	196	197	197	11	0%	1%	211	209	-1%
Lyngby-Taarbæk	205	213	204	12	4%	-1%	225	218	-4%
Rødovre	156	159	158	8	2%	1%	168	168	0%
Ishøj	93	95	91	5	2%	-3%	94	96	2%
Tårnby	175	177	172	9	1%	-2%	191	169	-11%
Vallensbæk	57	58	59	3	3%	4%	62	64	2%
Furesø	144	149	149	8	4%	3%	160	158	-1%
Allerød	86	91	88	5	6%	3%	93	93	0%
Fredensborg	156	167	160	8	7%	3%	164	166	1%
Helsingør	258	266	254	13	3%	-2%	281	281	0%
Hillerød	187	199	196	10	6%	4%	198	195	-1%
Hørsholm	97	102	99	5	5%	2%	114	99	-13%
Rudersdal	204	207	209	12	2%	3%	227	225	-1%
Egedal	151	155	153	9	3%	1%	155	155	0%
Frederikssund	187	199	187	9	6%	0%	201	203	1%
Halsnæs	142	149	143	6	5%	1%	156	144	-7%
Gribskov	172	189	175	9	10%	1%	190	186	-2%
Bornholm	171	187	165	8	9%	-4%	203	193	-5%
Region Sjælland									
Greve	180	181	184	6	1%	2%	199	189	-5%
Køge	222	224	221	8	1%	-1%	234	234	0%
Roskilde	310	311	309	11	0%	0%	329	324	-1%
Solrød	77	77	79	3	0%	4%	82	82	0%
Odsherred	142	142	141	4	0%	0%	162	152	-6%
Holbæk	270	267	271	9	-1%	0%	298	290	-3%
Faxe	140	144	141	4	3%	1%	151	137	-9%
Kalundborg	194	204	189	6	5%	-3%	209	199	-5%
Ringsted	126	126	125	4	0%	-1%	133	131	-1%
Slagelse	321	322	317	10	0%	-1%	345	336	-2%
Stevns	87	87	88	3	1%	2%	99	87	-12%
Sorø	118	122	113	4	3%	-4%	124	129	4%
Lejre	97	99	103	3	2%	5%	105	105	0%
Lolland	191	192	184	5	0%	-4%	211	206	-2%
Næstved	347	344	332	10	-1%	-4%	364	364	0%
Guldborgsund	264	251	251	8	-5%	-5%	291	272	-6%
Vordingborg	189	198	184	6	5%	-3%	208	202	-3%
Region Syddanmark									
Middelfart	140	144	142	1	3%	1%	158	153	-3%
Assens	151	151	150	2	0%	-1%	176	176	0%
Faaborg-Midtfyn	186	186	181	2	0%	-3%	211	206	-3%
Kerteminde	95	86	89	1	-9%	-6%	107	102	-4%
Nyborg	123	132	122	1	7%	-1%	139	133	-4%
Odense	703	703	688	8	0%	-2%	777	777	0%
Svendborg	214	215	211	2	1%	-1%	248	229	-8%
Nordfyns	109	108	108	1	-1%	0%	120	115	-4%
Langeland	57	57	54	0	0%	-5%	68	64	-7%
Ærø	24	25	22	0	5%	-8%	28	26	-7%
Haderslev	206	212	212	2	3%	3%	226	221	-2%
Billund	95	97	95	1	2%	0%	106	103	-3%
Sønderborg	300	324	299	3	8%	0%	328	341	4%
Tønder	148	152	146	1	3%	-1%	166	161	-3%
Esbjerg	457	466	454	4	2%	-1%	494	494	0%
Fanø	13	13	13	0	2%	2%	17	14	-16%
Varde	180	179	179	2	0%	0%	206	203	-1%
Vejen	154	157	154	2	2%	0%	171	171	0%
Aabenraa	226	230	235	2	2%	4%	256	245	-5%
Fredericia	195	204	195	2	5%	0%	220	218	-1%
Kolding	314	322	320	4	2%	2%	353	353	0%
Vejle	377	411	384	4	9%	2%	424	438	3%
Region Midtjylland									
Horsens	303	311	306	8	3%	1%	314	314	0%
Herning	294	299	293	8	2%	0%	319	320	0%
Holstebro	206	211	199	5	2%	-4%	221	221	0%
Lemvig	75	75	73	2	1%	-2%	83	85	2%
Struer	80	83	79	2	4%	-1%	90	81	-10%
Syddjurs	146	149	149	4	2%	2%	162	159	-1%
Norddjurs	139	148	136	4	6%	-2%	148	148	0%
Favrskov	153	162	153	4	6%	0%	158	158	0%
Odder	73	79	76	2	9%	4%	78	80	2%
Randers	352	366	358	9	4%	2%	362	366	1%
Silkeborg	320	336	320	9	5%	0%	342	325	-5%
Samsø	14	14	14	0	1%	0%	18	18	1%
Skanderborg	179	184	184	6	3%	3%	183	183	0%
Aarhus	1.035	1.074	1.033	31	4%	0%	1.064	1.140	7%
Ikast-Brande	133	140	140	4	5%	5%	146	145	-1%

	Ringkøbing-Skjern	193	202	191	5	5%	-1%	209	209	0%
	Hedensted	154	154	155	4	0%	1%	160	149	-7%
	Skive	175	179	176	4	2%	1%	192	192	0%
	Viborg	357	375	364	9	5%	2%	371	375	1%
Region Nordjylland	Morsø	77	83	74	0	7%	-4%	85	79	-7%
	Thisted	156	170	153	0	9%	-2%	176	176	0%
	Brønderslev	118	121	120	0	2%	2%	134	134	0%
	Frederikshavn	209	215	212	0	3%	2%	252	252	0%
	Vesthimmerlands	125	126	126	0	0%	1%	142	142	0%
	Læsø	6	5	5	0	-5%	-8%	8	7	-9%
	Rebild	89	89	90	0	-1%	0%	99	97	-2%
	Mariagerfjord	137	138	140	0	1%	2%	158	158	0%
	Jammerbugt	127	136	128	0	7%	1%	149	147	-1%
	Aalborg	625	629	628	1	1%	0%	696	682	-2%
	Hjørring	222	199	224	0	-11%	1%	254	257	1%

*Det forudsatte niveau fastsættes kun pr. region. I tabellen er det forudsatte niveau pr. region fordelt på de enkelte kommuner via aktiviteten to år tilbage.
Anm.: Tallene er afrundet. Kilde: Sundheds- og Ældreministeriet

Det forudsatte kommunale udgiftsniveau til KMF for 2017-2019

I tabel 2 ses det forudsatte kommunale udgiftsniveau til KMF fordelt på kommuneniveau for perioden 2017-2019. Det er det aftalte niveau for kommunernes forventede udgifter til kommunal medfinansiering fra økonomiaftalerne for 2017 til 2019. Tal for 2017 og 2018 fremgår også i tabel 1.

Mio. kr., 2019-pl	2017	2018	2019	Vækst, 2017-2018	Vækst, 2018-2019	
Hele landet	20.704	22.437	22.432	8%	0%	
Region Hovedstaden	København	1.982	2.002	1.925	1%	-4%
	Frederiksberg	396	441	420	11%	-5%
	Ballerup	206	219	220	6%	0%
	Brøndby	151	161	154	7%	-4%
	Dragør	55	66	64	19%	-2%
	Gentofte	266	297	300	11%	1%
	Gladsaxe	261	270	266	4%	-2%
	Glostrup	94	106	103	13%	-3%
	Herlev	120	121	122	1%	1%
	Albertslund	111	118	113	7%	-5%
	Hvidovre	213	230	218	8%	-5%
	Høje-Taastrup	196	211	201	8%	-5%
	Lyngby-Taarbæk	205	225	227	10%	0%
	Rødovre	156	168	167	8%	0%
	Ishøj	93	94	91	1%	-4%
	Tårnby	175	191	186	10%	-3%
	Vallensbæk	57	62	63	9%	1%
	Furesø	144	160	165	11%	3%
	Allerød	86	93	96	8%	3%
	Fredensborg	156	164	170	5%	4%
	Helsingør	258	281	270	9%	-4%
	Hillerød	187	198	202	5%	2%
	Hørsholm	97	114	115	18%	1%
	Rudersdal	204	227	243	11%	7%
	Egedal	151	155	158	3%	2%
	Frederikssund	187	201	199	7%	-1%
Halsnæs	142	156	154	10%	-1%	
Gribskov	172	190	193	11%	1%	
Bornholm	171	203	196	18%	-3%	
Region Sjælland	Greve	180	199	198	11%	-1%
	Køge	222	234	233	5%	0%
	Roskilde	310	329	332	6%	1%
	Solrød	77	82	83	6%	2%
	Odsherred	142	162	161	15%	-1%
	Holbæk	270	298	290	10%	-3%
	Faxe	140	151	152	8%	1%
	Kalundborg	194	209	207	7%	-1%
	Ringsted	126	133	128	5%	-4%
	Slagelse	321	345	339	7%	-2%
	Stevns	87	99	96	14%	-3%
	Sorø	118	124	120	5%	-3%
	Lejre	97	105	111	8%	5%
	Lolland	191	211	209	10%	-1%
Næstved	347	364	352	5%	-3%	
Guldborgsund	264	291	277	10%	-5%	
Vordingborg	189	208	202	10%	-3%	
Region Syddanmark	Middelfart	140	158	165	12%	5%
	Assens	151	176	178	16%	1%
	Faaborg-Midtfyn	186	211	218	14%	3%
	Kerteminde	95	107	109	12%	3%
	Nyborg	123	139	144	13%	4%
	Odense	703	777	790	11%	2%
	Svendborg	214	248	247	16%	0%
	Nordfyns	109	120	129	11%	7%
	Langeland	57	68	69	20%	1%
	Ærø	24	28	28	16%	1%
	Haderslev	206	226	239	10%	6%
Billund	95	106	108	12%	2%	

	Sønderborg	300	328	340	10%	4%
	Tønder	148	166	166	12%	0%
	Esbjerg	457	494	514	8%	4%
	Fanø	13	17	16	36%	-8%
	Varde	180	206	206	15%	0%
	Vejen	154	171	174	11%	2%
	Aabenraa	226	256	263	14%	2%
	Fredericia	195	220	220	13%	0%
	Kolding	314	353	362	12%	2%
	Vejle	377	424	435	12%	3%
Region Midtjylland	Horsens	303	314	319	4%	2%
	Herning	294	319	315	9%	-1%
	Holstebro	206	221	214	7%	-3%
	Lemvig	75	83	84	12%	0%
	Struer	80	90	88	12%	-2%
	Syddjurs	146	162	162	11%	0%
	Norddjurs	139	148	146	6%	-1%
	Favrskov	153	158	159	3%	1%
	Odder	73	78	82	8%	5%
	Randers	352	362	368	3%	1%
	Silkeborg	320	342	339	7%	-1%
	Samsø	14	18	17	29%	-6%
	Skanderborg	179	183	190	2%	4%
	Aarhus	1.035	1.064	1.061	3%	0%
	Ikast-Brande	133	146	153	10%	5%
	Ringkøbing-Skjern	193	209	209	8%	0%
	Hedensted	154	160	167	4%	4%
Skive	175	192	191	10%	0%	
Viborg	357	371	379	4%	2%	
Region Nordjylland	Morsø	77	85	86	10%	1%
	Thisted	156	176	173	13%	-2%
	Brønderslev	118	134	138	13%	4%
	Frederikshavn	209	252	252	21%	0%
	Vesthimmerlands	125	142	146	13%	3%
	Læsø	6	8	7	39%	-16%
	Rebild	89	99	101	10%	3%
	Mariagerfjord	137	158	159	15%	1%
	Jammerbugt	127	149	148	18%	0%
	Aalborg	625	696	707	11%	2%
	Hjørring	222	254	259	14%	2%

Anm.: Tallene er afrundet. Det forudsatte niveau fastsættes kun pr. region. I tabellen er det forudsatte niveau pr. region fordelt på de enkelte kommuner via aktiviteten to år tilbage.
Kilde: Sundheds- og Ældreministeriet

Fra 2017 til 2018 ses en stigning i det forudsatte udgiftsniveau til kommunale medfinansiering for samtlige kommuner. Kommunerne under ét er således sikret fuld finansiering via bloktilskuddet for stigningen i det forudsat udgiftsniveau fra 2017 til 2018.

Stigningerne skyldes hovedsageligt, at den kommunale medfinansiering blev aldersdifferentieret fra og med 2018. Aldersdifferentieringen betyder, at medfinansieringen blev højere for småbørn (0-2 årige) og ældre (+65 år), og lavere for øvrige (3-64 årige). I overgangen til den aldersdifferentierede kommunale medfinansiering fra 2017 til 2018, oplevede kommuner med forholdsvis mange småbørn og ældre derfor en relativ højere stigning i udgifterne til KMF sammenlignet med kommuner med forholdsvis få småbørn og ældre.

Det bemærkes, at effekten af den ændret kommunale medfinansiering blev analyseret i forbindelse med et udvalgsarbejde i 2016. Det blev vurderet, at de fordelingsmæssige konsekvenser sfa. en aldersdifferentiering i et vist omfang blev imødegået i udligningssystemet. Dvs. en aldersdifferentieringen ville have relativt begrænsede byrdefordelingsmæssige konsekvenser for kommunerne.

Der ses en relativ mindre stigning i det forudsatte udgiftsniveau til KMF for kommunerne i Region Hovedstaden sammenlignet med øvrige regioner. Det formodes at være pga. indførelsen af sundhedsplatformen i Herlev/Gentofte/Rigshospitalet i 2016, som har medført en lavere registrering af aktiviteten i Region Hovedstaden for 2016. Det forudsatte udgiftsniveau til KMF for kommunerne for 2018 er baseret på aktiviteten i regionerne to år tilbage, og den lavere aktivitet i 2016 i Region Hovedstaden har derfor betydet en forudsat lavere udgiftsniveau til KMF for kommunerne i Region Hovedstaden for 2018.

Fra 2018 til 2019 ses stigninger i det forudsatte udgiftsniveau til kommunale medfinansiering for nogle kommuner og fald for andre kommuner.

I Region Hovedstaden og Region Sjælland er forklaringen hovedsagelig sundhedsplatformen, som blev indført i Region Hovedstaden i 2016/2017 og i Region Sjælland i 2017. Som ovenfor nævnt har sundhedsplatformen medført en lavere registrering af aktiviteten i begge regioner i 2017, og har derfor betydet en forudsat lavere udgiftsniveau til KMF for 2019 (da niveauerne for kommunerne i de to regioner regnes pba. aktiviteten i 2017).

Der kan ikke umiddelbart peges på systematiske årsagsforklaringer inden for kommunerne i de øvrige regioner.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Stephanie Gantzel Christiansen